

Nejlepší komiksová kniha

Kateřina Čupová za Hrnečku vař! (Argo)

Ve své druhé autorské knize Kateřina Čupová suverénně mísí tradici českých pohádek se světem superhrdinů i s motivy japonských žánrů o monstrech. Dětské dobrodružství trojice hrdinů strhne svou energickou, rozmáchlou kresbou i ty nejmenší čtenáře, dospělejší publikum zase ocení, jak se do výtvarné stránky i vyprávění propisují vlivy mangy, které oživují usedlý lokální svět pohádek o Otesánkovi a dalších.

Jean-Gaspard Páleníček, Václav Šlajch a kol. kreslířů za Iogi (K-A-V-K-A/FDULS ZČU)

Projekt, na němž se podíleli studenti Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ze Západočeské univerzity v Plzni pod vedením pedagoga a komiksového kreslíře Václava Šlajcha, dalece přesahuje rámec studentské práce. Na základě scénářů básníka a znalce Japonska Jeana-Gasparda Páleníčka vznikl kolektivní povídkový portrét jedné tokijské čtvrti, který se vyhýbá zažitým klišé o Japonsku a citlivě zachycuje všednodenní okamžiky, ale i plynutí času, v němž se odrážejí celé dekády.

Lucie Lomová za Každý den je nový (Labyrint)

Autorka vyšla z jasného omezení: kreslit každý den komiksový deník a vydržet celý rok.

Definovala si šestero pravidel, odmítla se zabývat estetizací a publikovatelností a místo toho se drží upřímné a rychlé, až skicovitě reflexe denních událostí. Díky tomu se její intimní popis každodennosti stal mnohem silnější výpovědí, než kdyby se bývala snažila své kresby zpětně vylepšovat.

Nejlepší scénář

Vojtěch Matocha za Prašina: Křídový panáček (Paseka)

Komiksové sešity volně navazující na úspěšnou knižní sérii *Prašina* přinášejí nový příběh, situovaný dva roky od událostí knižní trilogie, kdy se do tajemné čtvrti Prašina dostaly jeřáby, neúprosně bourající staré domy. Scenárista Vojtěch Matocha v nich rozvíjí napínavé pátrání mladíka Vaška, který odhaluje skryté záhady, spojené s temným žhářem, podivnými symboly na stěnách nebo tajemnými uličkami, a vytváří tak jedinečnou atmosféru, do které se čtenář rychle ponoří.

Nikkarin za Hubert & Hugo II (Labyrint)

Dobrodružství dvou horolezců Huberta a Huga vycházejí již několik let v časopise Čtyřlístek. Již druhý knižní svazek přináší 11 příběhů groteskní dvojice a obsahuje přidané speciální titulní strany každé epizody, odkazující na klasické komiksové žánry a série. Krátké povídky se vyznačují

propracovanými scénáři, které překračují žánr komiksu pro děti, neboť jednotlivé příběhy jsou koncipované jako žánrově stylizované pocty, např. Jaroslavu Foglarovi, animovaným filmům studia Hanna Barbera nebo klasickým groteskám.

Jean-Gaspard Páleníček za *Iogi* (K-A-V-K-A/FDULS ZČU)

Básník a scénárista Jean-Gaspard Páleníček připravil působivý scénář pro jedenáct volných příběhů na téma každodenního života v současném Japonsku, převážně zasazených do rezidenční čtvrti Suginami na západě Tokia, kolem nádražíčka Iogi. V těchto komiksových povídkách představuje obyčejné příběhy obyčejných lidí se zvláštní poetikou, avšak bez zobrazování tak často omílaných klišé o Japonsku a Japoncích.

Nejlepší kresba

Jiří Grus za *Rychlé šípy* (Albatros)

Suverénní kresba, která důstojně a plnohodnotně navazuje na Fischerovy a Čermákovy *Rychlé šípy*. Nejedná se o interpretaci či rozvinutí možností, které komiks o partě vzorných kamarádů kolem Mirka Dušína nabízí, ale o kvalitní pokračování v nastaveném kánonu.

Lucie Lomová za *Každý den je nový* (Labyrint)

Kresba nemusí mít kvalitu jen v nějaké domnělé virtuozičnosti, ale může prokázat svou sílu a nenahraditelnost jako přímočaré médium, které je nejvíc po ruce. A které prozradí, jak jsme schopni (a neschopni) něco kresebně artikulovat. V případě Lucie Lomové a jejího skvělého komiksového deníku se to povedlo.

Karel Osoha za *Prašina: Křídový panáček* (Paseka)

Sešitové Kroniky Prašiny bezpochyby patří k tomu nejlepšímu, co Karel Osoha zatím v komiksu dokázal: sebevědomé a suverénní záběrování a panelování tu podepírá nápaditá stránková kompozice, poučená práce s rytmem vizuálního vyprávění a v neposlední řadě i atmosférická barevnost.

Nejlepší komiks pro děti

Kateřina Čupová za *Hrnečku vař!* (Argo)

Autorská komiksová kniha Kateřiny Čupové lákavě kombinuje na pohled neslučitelné žánry: tradiční pohádkové vyprávění se tu potkává se superhrdinskými motivy, venkovskou satirou i japonskou inspirací v příběhu, výsledná komiksová kaše se ale čtenářům rozhodně nepřejí.

Vojtěch Matocha a Karel Osoha za *Prašina: Křídový panáček* (Paseka)

Komiksový spin-off velepopulární románové trilogie otevírá svět tajemné čtvrti Prašiny nově příchozím i knižním veteránům. S napínavým scénářem Vojtěcha Matochy a strhující kresbou Karla Osohy nabízí *Kroniky Prašiny* dost možná nejvíce originální a osobitý pokus o domácí sešitovou sérii.

Nikkarin za *Hubert & Hugo 2* (Labyrint)

Jeden z nejlepších seriálů časopisu *Čtyřlístek* se připomíná už druhou souborovou knihou. Skoro tucet vtipných a hravých příběhů pobaví nečekanými nápady, sycenými Nikkarinovou láskou k soudobé popkultuře, i funkčním a elegantním vizuálním zpracováním.

Nejlepší krátký komiks

Kateřina Čupová za *Podkova potkává Haha-Bimbi* (in *Rychlé šípy* č. 3)

Zábavné a nápadité rozvíjení Foglarova jindy tak výhradně chlapeckého světa v dynamicky uvolněné kresbě Kateřiny Čupové. Humorný i napínavý příběh vypráví první dobrodružství dvou nejvýraznějších dívčích postav z komiksu *Rychlé šípy*.

Jean-Gaspard Páleníček, Matěj Kolář za *Undercurrent* (in *Iogi*)

Takřka bezeslovný příběh o tom, jak složité je stát si za svým tváří v tvář očekáváním okolí, vyniká díky výtečnému záběrování i zručné kombinaci stylů. Na pohled takřka nedějová miniatura, ty důležité věci se ale dějí pod povrchem, ve spodních proudech.

Václav Šlajch – *Lulenka a ztracený poklad* (in *Aargh* č. 21)

I nejnovější z příběhů Šlajchovy dívenky s dýmkou přináší to, nač jsou milovníci této anekdotické série krátkých atmosférických miniatur zvyklí: brilantně promyšlený, ale přitom jako kdyby odlehčený vizuál a zvláště atmosférický „divný humor“.

Cena Magnesia za nejlepší studentský komiks

Andrea Bialková za *Amerika d'aleko* (Ateliér komiksu a ilustrace pro děti FDULS ZČU)

Andrea Bialková se v diplomové práci inspirovala příběhem svého prapradědy Jána Kokošky, jenž odešel v roce 1914 ze slovenského venkova do Ameriky, na naléhání ženy se však vrátil a narukoval jako voják do první světové války, kde brzy padl. Příběh oceňujeme pro podařený scénář, ale také pro jeho působivou výtvarnou stránku.

Julie Černá za *Kámen osudu* (UMPRUM)

Komiksový triptych Julie Černé má podobu tří sešitů různých formátů i výtvarných technik a představuje tři dějství putování kamene osudu. Trojdílný komiks v sobě snoubí prvky hlubokého filozofování, absurdních zvrátů i groteskních zápletek. Představuje pozoruhodný experiment, který přesahuje rámec studentské práce.

Štěpán Lipus za *Chutné chapadlo* (Ateliér komiksu a ilustrace pro děti FDULS ZČU)

Chutné chapadlo nabízí bizarní a fantaskní příběh mladého právníka, který emigruje na planetu Melancholia. Tam nemá jinou možnost než pracovat ve fastfoodu, kde se konzumují nechutná jídla a kde se začnou odehrávat události doprovázené surrealistickými zvraty.

Nejlepší překlad

Štěpán Kopřiva za *Zabij, nebo budeš zabít I. a II.* (BB/art)

Mohlo by se zdát, že žánrový komiks americko-britské dvojice Ed Brubaker a Sean Phillips o hrdinovi, který se proti své vůli stane maskovaným mstitelem, neklade překladateli do cesty žádné mimořádné překážky. Ale převést hutný noirový příběh tak, aby jeho jazyk působil přirozeně, dát mu v češtině náležitý spád a obdařit ho adekvátně dávkovanou mírou expresivity je přes veškeré zdání překladatelská výzva, které Štěpán Kopřiva výborně dostál.

Martina Knápková za *Náraz od Nathana Cowdryho* (Trystero)

Komiks britského autora Nathana Cowdryho je podvrtná fantasmagorie, která se nebojí zneužít pro své účely mluvící spodní prádlo, vilné domácí mazlíčky ani děsivě mírumilovný pralesní kmen. Jeho humor nad propastí temnoty a nechutností někdy jen balancuje, spíš do ní ale s gustem skáče. Díky překladatelce Martině Knápkové a jejímu smyslu pro míru a časování si tento ukrutně vtipný výlet můžou čeští čtenáři užít v plné parádě.

Richard Podaný za *Visa Transit 2* od Nicolase de Crécyho (Meander)

Druhý svazek komiksového cestopisu francouzského autora Nicolase de Crécyho působí pastelově jemně, jako vzpomínka. Je to jemnost mnohotvárná a odráží se i v jazyce komiksu, který se neokázale pohybuje na různých jazykových rovinách. Richardu Podanému se skvěle podařilo zachytit nuance originálu tak, aby byla i v češtině jeho nenápadná, a přesto velkolepá pestrost plně zachována.

Nejlepší překladový komiks

Argo za *To byla zákopová válka* od Jacquese Tardiho

Zachytit hrůzu první světové války bez patosu či kýče není lehký podnik, jak dokazují některé rádooby ambiciózní, ve výsledku jen prázdně spektakulární filmy poslední doby. Tardiho dnes již klasický komiks je strhující i zdrcující díky své anonymizované a fragmentarizované perspektivě, v níž se sice vyskytují postavy opatřené jmény, ale jedinými „hrdiny“ tu jsou nenávist, strach či zbabělost. Nenabízí žádný útěšný kontrapunkt v podobě přátelství, vítězství či slávy, zůstává jen zmar a prostá pravda, že válka redukuje lidi na čísla a položky v seznamech.

BB/art za *Zaplatit zemi* od Joea Sacca

Podrobná reportáž o původních obyvatelích Kanady nabízí detailní vhled do problematiky územních nároků, Sacco líčí vyjednávání s těžařskými společnostmi, zkoumá, jestli země patří nám nebo my zemi, přemýšlí o hledání identity i o paradoxní funkci katolických škol, kde umíraly děti. *Zaplatit zemi* je příběh vnější kolonizace a vnitřní dekolonizace skrze vyprávění a poslouchání vlastních příběhů, silné sdělení o důležitosti komunity a jejího budování.

Trystero za *Země potomků* od Gipiho

Italský kreslíř Gipi ve svém autorském komiksu *Země potomků* načrtává znepokojivé kontury postapokalyptického světa, v němž z moderní doby zbyly jen trosky. Úsporná, ale přitom dravě, až manicky šrafovaná kresba odráží rozháranou povahu místa, z něhož se vytratily civilizační návyky a nejspíš i většina lidstva. Příběh dvou bratrů stojí na pozvolném dávkování informací a především na dětské optice. Ta podtrhuje bezútěšnost světa, v němž brzy budou žít jen jedinci, kteří si nepamatují, co bylo předtím. Ti, co už neumí číst a nevědí, co to znamená chovat se lidsky.